

WOLONTARIAT

UCZNIOWSKI

Koordynatorzy: Agnieszka Sopolńska, Magdalena Zakrzewska

Część I

Materiały dla Uczniów

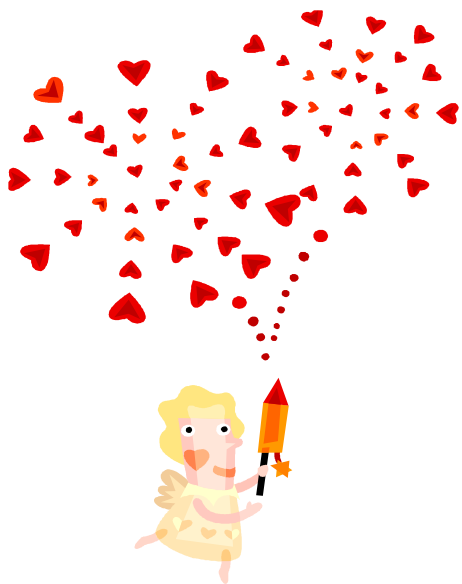
WOLONTARIAT

DAR CZASU I SERCA

Jak zostać wolontariuszem?

Na pewno wielu z Was zastanawia się: **Jak mogę zostać wolontariuszem? Od czego zacząć? Czy ja się do tego nadaję?** Nie jest ważne, ile posiadamy wolnego czasu; czy jesteśmy dyspozycyjni np. podczas weekendów, wieczorami, w czasie pory obiadowej, raz na tydzień, raz na miesiąc, jednorazowo. Jeśli mamy do dyspozycji chociaż 2-3 godziny tygodniowo, możemy być spokojni - to cenny czas, który może zostać zagospodarowany. Jeśli na pracę wolontarystyczną chcemy przeznaczyć jedną godzinę w tygodniu - też dobrze. Oprócz dysponowania czasem należy mieć **przede wszystkim dobre chęci**. Jeśli chcesz zostać wolontariuszem, nie musisz, (choć możesz) mieć doświadczenia, znać perfekcyjnie język obcy, obsługiwać komputer, być dobrym z matematyki itp. Nie musisz być w pełni sprawny fizycznie.

Wolontariat - dar czasu i serca

Cechy, które powinny charakteryzować wolontariusza:

- ✓ dużo optymizmu i chęci do działania
- ✓ motywacja do niesienia pomocy potrzebującym
- ✓ umiejętność wygospodarowania wolnej chwili
- ✓ odwaga i brak barier psychicznych
- ✓ odpowiedzialność
- ✓ wrażliwość
- ✓ systematyczność

Zanim podejmiesz się pracy na rzecz innych zastanów się, które działania chcesz wykonywać, odpowiedz sobie na poniższe pytania:

Czym chciałbym się zajmować?

Co mnie interesuje?

Ile czasu mogę poświęcić na działania w szkolnym wolontariacie?

Dokonując wyboru zadania wybierz takie, w którym poczujesz się dobrze, które da ci zadowolenie, pozwoli czerpać satysfakcję i będzie rozwijało twoje zainteresowania, a praca przyniesie zakładane efekty. Powinieneś się także zastanowić, w jakiej dziedzinie twoja wiedza i umiejętności mogą być wykorzystane przez

KODEKS ETYCZNY WOLONTARIUSZA

Być pewnym - Zastanów się, dlaczego chcesz pomagać innym ludziom.

Być przekonanym - Nie oferuj swej pomocy, jeżeli nie jesteś przekonany o wartości tego, co robisz.

Być lojalnym - Zgłaszaj sugestie, nie uderzaj w innych.

Przestrzegać zasad - Nie krytykuj rzeczy, których nie rozumiesz. Może okazać się, że mają swoje uzasadnienie.

Mówić otwarcie - Pytaj o rzeczy, których nie rozumiesz.

Chętnie uczyć się - Rozszerzaj swoją wiedzę.

Stale się rozwijać - Staraj się wiedzieć jak najwięcej o Twojej organizacji i pracy.

Nie sprzeciwiać się kontroli nad sobą - Będziesz pracował lepiej i z większą satysfakcją, wykonując to, czego od Ciebie się oczekuje.

Być osobą, na której można polegać - Praca jest zobowiązaniem. Wykonuj to, co zgodziłeś się zrobić. Nie składaj obietnic, których nie jesteś w stanie spełnić.

Działać w zespole - Znajdź dla siebie miejsce w grupie. Samotnik działający na własną rękę jest mało skuteczny.

REGULAMIN PRACY WOLONTARIUSZY

I. Postanowienia ogólne

1. Praca w wolontariacie szkolnym jest elementem programu wychowawczego w ZSP w Czerniejewie.
2. Wolontariat uczniowski powołuje się dla zainteresowania młodzieży pomocą potrzebującym, ponieważ wychowawcze oddziaływanie wolontariatu pomaga w przygotowaniu do odpowiedzialnego wejścia w dorosłe życie.
3. Wolontariat – to bezpłatne, świadome i dobrowolne działanie na rzecz innych, wykraczające poza więzi koleżeńsko-rodzinne
4. Wolontariusz – osoba pracująca na zasadzie wolontariatu. Wolontariuszem może być każdy, w każdej dziedzinie życia społecznego, wszędzie tam, gdzie taka pomoc jest potrzebna.

II. Prawa i obowiązki członków

1. Wolontariuszami zostają uczniowie, którzy respektują zasady wolontariatu.
2. W pracy wolontariuszy obowiązują zasady:

- o zasada osobistej pracy nad własnym rozwojem
- o zasada zaangażowania na rzecz potrzebujących pomocy
- o zasada troski o los słabszych

3. Wolontariusze podejmują pracę w wymiarze nieutrudniającym naukę i pomoc w domu.

4. Podstawą relacji interpersonalnych w wolontariacie uczniowskim jest: prawda, przyjaźń i życzliwość.

5. Uczniowie muszą przedstawić pisemną zgodę rodziców na działanie w szkolnym wolontariacie.

6. Wolontariusze posiadają „Dzienniczek Wolontariusza”, do którego wpisują wykonane prace oraz spostrzeżenia i opinie. Dokonywać wpisu mogą także koordynatorzy pracy wolontariuszy.

III. Struktura

1. Osobami odpowiedzialnymi za koordynowanie pracy wolontariuszy są pedagog i psycholog szkolny ZSP.

2. Uczniowie przed przystąpieniem do pracy wolontariackiej zostają przeszkoleni przez koordynatorów.

3. Miejscem organizacji działania wolontariatu jest Zespół Szkół Publicznych w Czerniejewie.

IV. Formy nagradzania:

- wyrażenie uznania słownego
- pochwała na forum szkoły
- umieszczenie nazwiska w sprawozdaniu organizacji, artykule gazetki szkolnej, na stronie internetowej szkoły
- wręczenie listów pochwalnych i dyplomów

Nagradzanie wolontariuszy ma walor motywujący, podkreślający uznanie dla działalności wolontariusza.

Kwestionariusz „Wolontariusz”

I. Kim jestem?

1. Imię i nazwisko:.....

2. Klasa:.....

3. Wiek (data urodzenia):.....

II. W czym jestem dobry:

.....

.....

.....

.....

III. Jak i kiedy mogę pomagać?

.....

.....

.....

.....

Zgoda Rodziców

Wyrażam zgodę na pracę wolontariacką

córki/syna.....

w wymiarze ..... godzin w ciągu tygodnia,

miejsce i forma pracy .....

.....

/data /

.....

/podpis rodzica/

Część II

Materiały dla nauczycieli

Wstęp

Okres nauki w szkole wydaje się być najwłaściwszy dla kreowania postaw altruistycznych. Młodych ludzi cechuje bowiem poczucie wspólnoty. Są oni skłonni akceptować te same normy i zasady, wykazywać otwartość i ciekawość świata. Wolontariat odciska swoje dobroczynne piętno we wszystkich dziedzinach życia, jest jedyną w swoim rodzaju formą kształcenia. W obecnych czasach trudno znaleźć inne, lepsze narzędzie edukacji obywatelskiej. Młodzież ma szansę uczestniczyć w zajęciach zgodnie z zainteresowaniami, podjąć się zadań wzbogacających jej doświadczenia i umiejętności. Udział w wolontariacie w wyniku nabytych doświadczeń pozwala sprecyzować zainteresowania, znaleźć pomysł na zawód, studia, a czasem po prostu dorosnąć.

Wolontariat rozwija wśród młodzieży postawę otwartości i wrażliwości na potrzeby innych, jest alternatywą dla konsumpcyjnego stylu życia i uzależnień. Stwarza okazję do wyszukiwania autorytetów i budowania świata wartości. Poprzez zaangażowanie wspiera ciekawe inicjatywy młodzieży, pomaga w rozwijaniu zainteresowań, umożliwia pomoc szkolnym rówieśnikom w trudnych sytuacjach. Młodzież szkolna potrzebuje wartościowej formy spędzania wolnego czasu, ma potrzebę robienia czegoś dobrego i ważnego, poczucia, że jest niezbędna innym ludziom. Utworzenie szkolnego wolontariatu umożliwia ujęcie spontanicznych przedsięwzięć, akcji w systematyczną, długofalową pomoc potrzebującym. Ta forma pozwala określić jasne zasady współpracy, zrozumiałe dla wszystkich wolontariuszy. Umożliwia ona podjęcie szerokiej współpracy nie tylko z uczniami szkoły, ale także ze środowiskiem skupionym wokół szkoły, absolwentami, rodzicami, przedstawicielami organizacji pozarządowych, instytucji społecznych.

Wolontariat uczniowski charakteryzuje:

- o działanie zgodnie z ideą i w duchu wolontariatu,
- o powołanie koordynatorów pracy wolontariuszy
- o przygotowywanie młodzieży do podejmowania prac wolontarystycznych,
- o organizowanie i wspieranie ciekawych inicjatyw wolontarystycznych młodzieży, realizowanych w formie projektów
- o umożliwianie młodym podejmowania działań pomocowych na rzecz potrzebujących w lokalnym środowisku
- o pomoc szkolnym rówieśnikom w trudnych sytuacjach,
- o wspieranie w rozwijaniu zainteresowań młodzieży
- o prowadzenie grup wsparcia dla wolontariuszy,
- o kształtowanie postaw wrażliwości, otwartości, empatii i solidarności
- o wspieranie programów edukacyjno-wychowawczych środowiska szkolnego

Młodzież skupiona w szkolnych klubach wolontariusza podejmuje działania na rzecz dwóch środowisk:

- ✘ społeczności szkolnej – jest to zazwyczaj pomoc koleżeńska (uczniowie ze starszych klas pomagają młodszym uczniom, którzy mają trudności w nauce, wspólnie organizują przedsięwzięcia, akcje, np. zbiórki książek dla potrzebujących rówieśników itp.)
- ✘ środowiska lokalnego (ochotnicy pomagają osobom starszym, chorym, niepełnosprawnym, organizują zbiórki, kwesty, zajęcia w świetlicach dla dzieci, prowadzą zajęcia informatyczne).

Przedsięwzięcia wymienione powyżej, to przede wszystkim działanie grupowe. Cenne dlatego, że pozwalają młodzieży nabyć umiejętność współpracy w grupie, poszukiwania kompromisów, rozwiązywania konfliktów. Ponadto wpływają na zdyscyplinowanie i zdolność obserwowania otoczenia.

I. Wolontariat – podstawowe pojęcia

Wolontariusz – osoba pracująca na zasadzie wolontariatu. Wolontariuszem może być każdy, w każdej dziedzinie życia społecznego, wszędzie tam, gdzie taka pomoc jest potrzebna.

Wolontariat uczniowski jest inicjatywą młodzieży, skierowaną do ludzi młodych, którzy chcą pomagać najbardziej potrzebującym, reagować czynnie na potrzeby środowiska, inicjować działania w środowisku szkolnym i lokalnym, wspomagać różnego typu inicjatywy charytatywne, kulturalne. Wolontariat uczniowski działa tam, gdzie może służyć ludziom, którzy tego potrzebują.

II. Podstawy prawne wolontariatu

Działalność wolontariacką w Polsce reguluje Ustawa o Organizacjach Pożytku Publicznego i Wolontariacie:

III. Cele i sposoby działania

Cele działalności wolontariatu uczniowskiego są zgodne z założeniami programu wychowawczego oraz profilaktycznego:

1. Stworzenie warunków do budowy i rozwoju u uczniów postawy altruistycznej oraz empatycznej.
2. Stworzenie warunków do nabywania przez uczniów pozytywnych doświadczeń pomocy bliźniemu oraz kształtowania tożsamości i postawy moralnej w oparciu te doświadczenia tożsamości.
3. Stworzenie warunków do spożytkowania twórczego potencjału uczniów.
4. Stworzenie warunków do budowy i wzmocnienia sieci wymiany i wsparcia społecznego.

Ponad to: celem wolontariatu szkolnego jest:

- ✘ rozwijanie wśród młodzieży postawy zaangażowania na rzecz potrzebujących, pomocy, otwartości i wrażliwości na potrzeby innych, życzliwości i bezinteresowności.
- ✘ aktywne działanie w obszarze pomocy koleżeńskiej
- ✘ wypracowanie systemu włączania młodzieży do działań o charakterze wolontarystycznym
- ✘ wykorzystanie ich umiejętności i zapału w pracach na rzecz szkoły i środowiska szkolnego
- ✘ łączenie na poziomie szkoły i jej otoczenia młodzieży chętnej do niesienia pomocy z osobami i środowiskami pomocy tej oczekującymi
- ✘ wspieranie ciekawych inicjatyw młodzieży szkolnej
- ✘ promocja idei wolontariatu w szkole
- ✘ prowadzenie warsztatów, szkoleń i cyklicznych spotkań wolontariuszy
- ✘ utworzenie bazy osób chętnych do niesienia pomocy

Angażowanie ludzi młodych do działań w wolontariacie może odbywać się poprzez:

- ✘ wzajemne kontakty przyjacielskie i rówieśnicze
- ✘ organizowanie spotkań informacyjnych o wolontariacie uczniowskim
- ✘ przekazywanie informacji o wolontariacie uczniowskim za pośrednictwem strony internetowej szkoły, szkolnego radiowęzła z mediami . gazet lokalnych itp.

Sposoby pracy

1. Uczniowie, chcący zostać wolontariuszami zgłaszają się do koordynatorów w celu wypełnienia kwestionariusza oraz ustalenia formy i miejsca pełnienia wolontariatu.
2. Uczniowie mogą brać udział w Wolontariacie Uczniowskim pod warunkiem pisemnego wyrażenia zgody przez rodziców/prawnych opiekunów (zostają oni poinformowani o miejscu pełnieniu wolontariatu, czasie oraz rodzaju zadań).
3. Uczniowie chcący zostać wolontariuszami biorą udział w szkoleniu dotyczącym zasad wolontariatu, praw oraz obowiązków.
4. Uczniowie pełnią pracę wolontariacką na terenie Zespołu Szkół Publicznych w Czerniejewie oraz na terenie, do którego skierowani są przez koordynatorów Wolontariatu Uczniowskiego.
5. Uczniowie pełnią pracę wolontariacką w miejscach rekomendowanych przez koordynatorów. (W przypadku, gdy wolontariusze wykonują swoją pracę w innym miejscu niż szkoła wymaga się podpisanie umowy o pełnieniu wolontariatu z instytucją pod którą podlega dane miejsce).
6. Forma pracy wolontariackiej jest godna z potencjałem, doświadczeniem oraz możliwościami ucznia.
7. Wolontariusze nie pobierają wynagrodzenia finansowego za wykonywaną pracę
8. Wszelkie problemy, trudności lub inicjatywy wolontariusz zgłasza koordynatorom.

Reguły, którymi należy się kierować, nagradzając wolontariuszy:

- ✘ wyrażać uznanie często
- ✘ stosować różnorodne formy
- ✘ być szczerym
- ✘ wyrażać uznanie dla wolontariusza, a nie dla wykonanej przez niego pracy
- ✘ pamiętać, by wyraz uznania był „proporcjonalny” do osiągnięć wolontariusza
- ✘ wyrażać uznanie indywidualnie
- ✘ zwracać szczególną uwagę na osiągnięcia, na których nam zależy i których oczekujemy w przyszłości

